

Västerås stad och Region Västmanland

Utredning av Ibn Rushd Mitt:s
folkbildningsverksamhet i
Västmanlands län

2024-06-10

Susanna Collijn
Uppdragsansvarig partner
M: +46 10 212 48 37
susanna.collijn@pwc.com

Fredrik Birkeland
Ansvarig projektledare
M: +46 725 849102
birkeland.fredrik@pwc.com

Att: Mats Widelund
Kulturchef
Västerås stad
Kultur Idrott o Fritidsförvaltningen
721 87 Västerås

Att: Lena Karlström
Kulturchef
Region Västmanland
Regionala utvecklingsförvaltningen Kultur och ideell sektor
721 89 Västerås

2024-06-10

Utredning av Ibn Rushd Mitt:s folkbildningsverksamhet i Västmanlands län

Denna rapport har upprättats inom ramen för vårt uppdrag att genomföra en utredning av Ibn Rushd Mitt:s folkbildningsverksamhet i Västmanlands län enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av uppdragsavtal undertecknat 2024-02-16. Rapporten är endast upprättad för vår uppdragsgivares räkning, Västerås stad (organisationsnummer 212000-2080) och Region Västmanland (organisationsnummer 232100-0172).

PwC har fått i uppdrag att genomföra en utredning av studieförbundets regionala och lokala verksamhet i syfte att säkerställa att Region Västmanlands samt Västerås stads demokrati- och övriga villkor uppfylls med beaktande av i denna rapport beskriven bakgrund. Utredningen omfattar studiecirkelverksamhet samt annan folkbildningsverksamhet som Ibn Rushd bedrivit i Västmanlands län under perioden 2021-2023.

Utredningen har genomförts med hjälp av intervjuer, dokumentstudier och stickprovsanalys av genomförda studiecirkelar under perioden 2021-2023 i Västmanlands län. Utifrån samlade iakttagelser har våra noteringar och observationer sammanfattats i denna rapport. Vår förhoppning är att rapporten ska ge Region Västmanland och Västerås stad stöd i deras fortsatta arbete med stödgivningen till studieförbunden.

Susanna Collijn
Uppdragsansvarig partner
M: +46 10 212 48 37
susanna.collijn@pwc.com

Innehållsförteckning

Avsnitt	Sida
1. Slutsatser och sammanfattande iakttagelser	4
2. Bakgrund, uppdrag och genomförande	6
3. Iakttagelser	12
3.1 Studiecirkelverksamheten i Västmanlands län under perioden 2021-2023	13
3.2 Vidtagna åtgärder efter Folkbildningsrådets granskning samt Ibn Rushd Mitts kvalitets- och utvecklingsarbete	19
3.3 Stickprovskontroll av studiecirkelverksamheten i Västmanlands län	27
Bilagor	39
1. Förteckning över erhållen dokumentation	40
2. Statistik över genomförda studiecirkelar år 2021-2022	42

Slutsatser och
sammanfattande
iakttagelser

Slutsatser och sammanfattande iakttagelser

På uppdrag av Västerås stad och Region Västmanland har vi genomfört en utredning av studieförbundet Ibn Rushd Mitt och deras folkbildningsverksamhet under perioden 2021-2023. Bakgrunden och uppdraget beskrivs närmare på sid 7 i denna rapport.

Vår sammanfattande slutsats, efter genomförd utredning och baserat på den metod och de metodval som använts i denna granskning, är att vi inte funnit studiematerial i studiecirkelarna som är direkt problematiska i relation till demokrativillkoren. Vi gör följande iakttagelser:

- I studiecirkelarna *Kunskap om religionen islam* (2022) och *Religionen Islam* (2021) har Muslimer.se använts som studiematerial. På hemsidan finns visst material som kan upplevas vara exkluderande och nedlåtande, till exempel en text om "Islam och familjen" (publicerad 20 maj 2022). Materialet kan uppfattas som att det förespråkar en normativ kärnfamilj samt att materialet befäster stereotypa könsroller, såsom att kvinnor är mindre rationella och mer känsligare än män. Om material används, utan ett problematiserande förhållningssätt, där kvinnor beskrivs som mindre rationella än män kan det anses vara nedlåtande mot kvinnor och därmed riskera att inte gå i linje med demokrativillkoren, folkbildningens syften och fokus på inkluderande förhållningssätt. Då det inte tydligt framgår av studie-/arbetsplanerna hur materialet är tänkt att användas eller eventuellt problematiseras kan vi inte bedöma om materialet kan vara i strid mot demokrativillkoren eller inte. Det ska noteras att hemsidan är ett av flera studiematerial som använts i studiecirkelarna enligt studie-/arbetsplanen.
- Vad gäller studiecirkeln Kvinnor i alla roller (Arrnr 16330 - 2022) uppmärksammar vi att studiecirkeln under rubriken studiematerial redovisar "Jag vill leta fram artiklar, hemsidor och poddar där de pratar om hur kvinnan lyckas med alla roller". Detta material har vi inom ramen för stickprovsanalysen inte kunnat verifiera då det inte är specificerat i studie-/arbetsplan, men av arbetsplanen framgår inget som skulle vara i strid mot demokrativillkoren.
- Vi noterar att samtliga studiecirkel som inkluderats i stickprovsanalysen har en dokumenterad studieplan/arbetsplan, att cirkelledarna till dessa studiecirkel har en godkänd grundläggande cirkelledarutbildning samt att ingen av dessa studiecirkel använt något av de två problematiska studiematerial som förekommit i Folkbildningsrådets granskning (2023-12-05).
- Ibn Rushd Mitt har under år 2023 haft två lokala samarbetsföreningar i Västmanlands län. Vi har verifierat att det finns samarbets- och verksamhetsavtal med dessa föreningar.

Utifrån vår genomförda data- och statistikanalys över genomförda studiecirkel i Västmanlands län under perioden 2021-2023 så gör vi följande sammanfattande iakttagelser:

- Under 2023 arrangerades det totalt 29 studiecirkel inom Västmanlands län. En majoritet av studiecirkelarna år 2023 (27 stycken) har varit inom ämnesområdet främmande språk, som har varit det största ämnesområdet under hela perioden 2021-2023. Av det totala deltagarantalet 2023 var en majoritet kvinnor (cirka 68%).
- Samtliga studiecirkel i Västmanlands län har varit i Västerås eller Fagersta under perioden 2021-2023. I Region Västmanlands villkor för stödgivning till studieförbunden framgår under punkt 2.2 Allmänna principer att "Studieförbunden ska ha en god geografisk spridning på sin verksamhet i Västmanlands län." Vi noterar att Västmanlands län består av 10 kommuner och att det därmed går att ifrågasätta huruvida det finns en god geografisk spridning i länet. Ibn Rushd Mitt har i ansökan till Region Västmanland 2024 kommenterat och motiverat den geografiska spridningen. Det lyfts att ambitionen är att nå en större geografisk spridning.
- Vi konstaterar att det finns studiecirkel med ett relativt högt antal deltagartimmar per deltagare. Deltagartimmar per deltagare i studiecirkeln inom Samhälls- och beteendevetenskap år 2023 motsvarar nästan 10 arbetsveckor (över 2 månader) per deltagare. I stickprovsgranskningen noteras att studiecirkeln *Samhällsorientering* har haft 38 träffar om totalt 190 studietimmar. Det motsvarar fem timmar per träff. Enligt uppgift i sakgranskningen har Ibn Rushd Mitt haft dialog med berörd förening om detta.

Utifrån intervjuer och dokumentstudier gör vi följande sammanfattande iakttagelser:

- Folkbildningsrådet beslutade att avsluta sitt granskningsärende 2024-02-13 och bekräftade att Ibn Rushd redovisat en åtgärdsplan i enlighet med tidigare beslut. Ett antal åtgärder identifierades och kommer enligt beslutet att följas upp inom ramen för Folkbildningsrådets ordinarie uppföljningsprocess under 2024. Därutöver sker kompletterande särskilda uppföljningsåtgärder.
- Vi konstaterar att flertalet åtgärder antingen har implementerats eller planeras att implementeras inom Ibn Rushd (inklusive på distriktsnivå) under år 2024. Åtgärderna syftar till att minska risken för avvikelser mot demokrativillkoren samt att problematiskt studiematerial används utan tydlig dokumentation i arbets-/studieplaner. Dessa beskrivs i rapporten och är ett led i att stärka den interna kontrollen inom Ibn Rushd. Åtgärderna berör såväl vidareutveckling av cirkelledarintroduktion och cirkelledarutbildning som rutiner och beslut om val av nya studiematerial, utveckling av arbetsplaner och dialog med samverkansparter.

2

Bakgrund, uppdrag och
genomförande

PwC:s uppdrag var att genomföra en utredning av Ibn Rushd Mitts verksamhet i Västmanlands län i syfte att säkerställa att demokrati- och övriga villkor uppfylls

Bakgrund

Den 11 maj 2022 sände Sveriges Television Uppdrag gransknings reportage "*Sexköp i Allahs namn*". Folkbildningsrådet inledde, mot bakgrund av granskningen, en undersökning. Inom ramen för Folkbildningsrådets undersökning framkom det att två studiematerial som använts, inte förmedlar eller respekterar mänskliga rättigheter och inte heller utgår från grundläggande demokratiska värderingar.

Under hösten 2023 genomförde således Folkbildningsrådet en granskning av viss verksamhet i studieförbundet Ibn Rushd där man funnit att organisationen har brustit i efterlevnaden av villkoren. Det handlar om två studiematerial i religiösa frågor där teman som rör barnäktenskap, barnaga och homosexualitet finns med. Den typen av material kan tillåtas i folkbildningsverksamhet, men då krävs att studieförbundet tar ansvar och säkerställer att innehållet problematiseras och att demokratiska värderingar lyfts fram.

Folkbildningsrådet konstaterar, efter genomförd granskning (2023-12-05), att Ibn Rushd Studieförbund brustit i efterlevnaden av grundläggande villkor för att erhålla statsbidrag vad gäller viss verksamhet. Utifrån granskningen har Ibn Rushd inkommit med en åtgärdsplan (2024-01-10) samt en kompletterande åtgärdsplan (odaterad). Folkbildningsrådet beslutade att avsluta ärendet 2024-02-13 och bekräftade att Ibn Rushd redovisat en åtgärdsplan i enlighet med tidigare beslut. Ett antal åtgärder identifierades och kommer enligt beslutet att följas upp inom ramen för Folkbildningsrådets ordinarie uppföljningsprocess under 2024 kompletterade med särskilda uppföljningsåtgärder.

Mot ovan bakgrund har berörda nämnder i Region Västmanland och Västerås stad beslutat att genomföra en utredning av den regionala och lokala verksamheten i Region Västmanland och Västerås stad med fokus på demokrativillkoren och studiematerialen som använts i studiecirkelarna. Utredningen syftar till att säkerställa att Ibn Rushd efterlevt de demokratikrav och övriga villkor som ställs på bidragsmottagare av Region Västmanland samt Västerås stad.

Uppdraget

PwC har fått i uppdrag att genomföra en utredning av studieförbundets regionala och lokala verksamhet i syfte att säkerställa att Region Västmanlands samt Västerås stads demokrati- och övriga villkor uppfylls med beaktande av beskriven bakgrund. Utredningen har genomförts under perioden februari - juni 2024.

Utredningen omfattar studiecirkelverksamhet samt annan folkbildningsverksamhet som Ibn Rushd bedrivit i Västmanlands län under perioden 2021-2023. Utredningen ska kartlägga vilka studiecirkel som genomförts samt genom stickprov gå igenom studiecirkelarnas omfattning, målgrupp samt val av studiematerial. En sammanställning och analys av genomförd studiecirkelverksamhet under perioden 2021-2023 genomförs baserad på till SCB/Gustav inrapporterad statistik. Vidare ska distriktet (Ibn Rushd Mitt) intervjuas i syfte att kartlägga vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas utifrån Folkbildningsrådets granskning.

Utredningen utgår i huvudsak från följande dokument:

- Rapport: Utredning av Islamiska Shiasamfunden och dess medlemsföreningar (2022)
- Folkbildningsrådet: Beslut i granskningsärende (2023)
- Västerås stads och Region Västmanlands villkor för stöd till studieförbundet

Våra iakttagelser och slutsatser kommer baseras sig på den skriftliga dokumentation som vi fått tillgå från Ibn Rushd Mitt, samt från intervjuer med representanter från Ibn Rushd. Rapporten har sakgranskats av Ibn Rushd mitt.

Uppdraget har genomförts med hjälp av två delmoment

1. Kontroll av studiecirkelverksamhet

Det första delmomentet har omfattat en stickprovskontroll av 20 stycken studiecirklar som genomförts i Västmanlands län under åren 2021-2023. Fokuset för stickprovskontrollen har varit på följande:

- Att cirkelledare har godkänd grundläggande cirkelledarutbildning
- Att det finns en dokumenterad och upprättad arbets-/studieplan
- Att det av arbets-/studieplan framgår vilket studiematerial som använts i studiecirkeln
- Att inget av de två studiematerial som uppmärksammats i Folkbildningsrådets granskning 2023-12-05 har använts i studiecirklar i Västmanlands län
- Att det inte förekommit något problematiskt studiematerial som inte problematiseras utifrån ett kritiskt förhållningssätt eller demokrativillkoren i studie-/arbetsplanerna
- Uppföljning av antal deltagare, antal förekomster samt antal studietimmar samt målgrupp

Stickprovsurvalet har gjorts utifrån en riskbedömning, där studiecirklar inom ämnen som livsåskådning, jämställdhetsfrågor, personlig utveckling och samhälls- och beteendevetenskap har prioriterats framför studiecirklar inom ämnen som språk, datavetenskap, geografi eller matematik.

Inom ramen för stickprovskontroller har vi efterfrågat och tagit del av:

- Tillgängliga planeringsunderlag för studiecirkelarna (arbets-/studieplaner)
- Förteckning över studiematerial eller annat material med koppling till studiecirkelarna
- Eventuell dokumentation/återrapportering till Ibn Rushd
- Uppgift kopplat till cirkelledarutbildning

I sökningen av använt studiematerial har interna och öppna databaser använts. I uppdraget har vi även sammanställt och analyserat statistik från SCB kopplat till de studiecirklar som genomförts under åren 2021-2023.

2. Kontroll av uppfyllande av regionens och kommunens villkor för stöd

I det andra delmomentet har en uppföljning gjorts mot regionens och kommunens villkor för stöd med fokus på de åtgärder som vidtagits efter Folkbildningsrådets granskning 2023-12-05.

I denna del har vi intervjuat distriktschef, verksamhetsutvecklare och kvalitetsansvarig i Ibn Rushd Mitt i syfte att skapa en förståelse för verksamheten, den interna kontrollen, kvalitets- och utvecklingsarbetet samt de åtgärder som vidtas efter Folkbildningsrådets granskning. De intervjuade har haft möjlighet att sakgranska innehållet i denna rapport.

Inom ramen för utredningen har vi tagit del av flertalet dokument från Ibn Rushd, se bilaga 1. Vi har inom ramen för vår utredning fått ta del av allt material vi efterfrågat. Vad gäller den sk. **Kvalitetshandboken** har vi dock fått ta del av denna genom ett fysiskt besök hos Ibn Rushd 2024-05-07 och på så sätt kunnat verifiera och ta del av innehållet, men vi har inte fått erhålla den i en digital version. Enligt uppgift gäller samma förhållningssätt gentemot Folkbildningsrådet. Anledningen motiverar distriktschef för Ibn Rushd Mitt med följande:

“Ibn Rushd handbok i kvalitetsarbete är ett internt arbetsdokument där organisationens arbetssätt gällande kvalitetsrutiner finns. Det är ett dokument som inte antas formellt någonstans i organisationen utan lever och förändras med förändrade rutiner och riktlinjer. Dokumentet uppdateras löpande och tidigare versioner kasseras då de ej längre är relevanta. Dagens kvalitetshandbok är inte ett relevant underlag för en granskning avseende tidigare år.

Vidare så går Ibn Rushd handbok i kvalitetsarbete i många fall längre, och ställer högre krav, gällande kvalitet än vad Folkbildningsrådets riktlinjer och rapporteringskrav gör. Det är ett vägvisande dokument med arbetssätt och checklistor, det är inte ett formellt kravställande dokument som kräver hundra procentig efterlevnad.

Detta är bakgrunden till varför vi väljer att behålla dokumentet som ett internt dokument och att inte sprida det i sin helhet externt. En ytterligare anledning är att vi vill bli bedömda på samma sätt och utifrån samma regelverk och principer som övriga studieförbund. Vi delar dock gärna med oss av innehållet via möten, föredrag eller annat för den som önskar det och har varit transparenta med innehåll under granskningens genomförande.”

Utifrån uppdragsbeskrivningen togs ett granskningsprogram fram för att genomföra utredningen

Granskningsprogrammets syfte

Granskningsprogrammet togs fram med syftet att på ett strukturerat sätt beskriva Ibn Rushd Mitt:s studiecirkelverksamhet inom Västmanlands län. Granskningsprogrammet upprättades utifrån Folkbildningsrådets demokrativillkor samt villkor för stöd, Folkbildningsrådets granskning 2023-12-05 samt Riksrevisionens rapport *Statsbidraget till studieförbunden - Kontroll och uppföljning* (RiR 2022:20).

Med granskningsprogrammet som utgångspunkt inhämtades underlag och dokument från studiecirkelarna varvid en genomgång gjordes av arbets- och studieplan med särskilt fokus på val av studiematerial. Kontrollfrågorna besvarades genom att Ibn Rushd Mitt tillhandahöll dokumentation från verksamhetssystemet Gustav. Kontrollfrågorna i granskningsprogrammet redovisas på nästkommande sida.

Kort om Västerås stads respektive Region Västmanlands villkor för stödet

- Västerås stad och kulturnämndens stöd till studieförbunden utgår från Riksdagens mål för folkbildningspolitiken. Fördelningen sker utifrån den av kulturnämnden beslutade fördelningsnyckel, dnr 2018/00284 och är baserad på föregående års verksamhet, enligt den modell Folkbildningsrådet beslutat.
- Region Västmanland och kultur- och folkbildningsnämndens stöd till studieförbunden utgår från "Region Västmanlands fördelningsmodell till studieförbund" (fastställt av kultur- och folkbildningsnämnden 2021-02-04).

Definitioner som används i rapporten

Gustav

Gustav är ett verksamhetssystem för rapportering och administration av folkbildningsverksamhet som utvecklats genom ett samarbete mellan nio av studieförbunden. Gustav är det system inom vilket huvuddelen av studieförbunden administrerar och rapporterar sin folkbildningsverksamhet.

STUV

STUV står för Studieförbundens verksamhetsredovisning och utgörs av statistik över studieförbundens verksamhet. Insamlingen av rapporteringen hanteras av SCB. STUV utgör därmed underlag för den offentliga statistiken och Folkbildningsrådets återrapportering till regering och riksdag.

Grundläggande cirkelledarutbildning

Enligt Folkbildningsrådets villkor för stöd till studieförbunden 2023 ska cirkelledaren ha den kompetens som krävs för uppdraget samt vara godkänd av lokal studieförbundsavdelning (se även Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §). Innehållet i grundläggande cirkelledarutbildning har bestämts av Folkbildningsrådet samt studieförbunden gemensamt. Enligt uppgift från Ibn Rushd Mitt har den grundläggande utbildningen en omfattning om nio timmar.

Arbets-/studieplan

Enligt Folkbildningsrådets villkor för stöd till studieförbunden 2023 ska en studiecirkel ha en dokumenterad plan för studiecirkelns genomförande och för det studiematerial som används. Studiecirkeln ska kännetecknas av gemensamma, planmässigt bedrivna studiecirkelplaner. Dessa dokumenterade planer benämns som arbets-/studieplaner.

En systematisk genomgång genomfördes av varje studiecirkel med hjälp av nedan framtagna granskningsprogram

	Antal deltagare	Antal träffar och studietimmar	Har cirkelledare en godkänd grundläggande cirkelledarutbildning? (Ja/Nej)	Finns en dokumenterad studie-/arbetsplan? (Ja/Nej)	Beskrivning av studiecirkelns innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	Förekommer studiematerial som FBR har identifierat i sin granskning? (Ja/Nej)	Uppfylls demokrati-villkor sett till val av studiematerial? (Ja/Nej)
Stickprovsurval av studiecirkel genomförda år 2021, 2022 och 2023	Uppgift om antal deltagare som varit delaktig i studiecirkeln. Uppgift inhämtat från Gustav.	Uppgift om antal träffar samt studietimmar för studiecirkeln. Uppgift inhämtat från Gustav.	Kontroll/verifiering om studiecirkelledaren har genomgått grundläggande utbildning.	Kontroll/verifiering av att det finns en framtagen och dokumenterad studie-/arbetsplan för den aktuella studiecirkeln	Beskrivning av studiecirkelns innehåll utifrån vad som framgår av studieplan/arbetsplan	Beskrivning av studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av studiecirkelns studiematerial på titelnivå	Kontroll/verifiering om studiematerialet som Folkbildningsrådet flaggat för i sin granskning förekommer som studiematerial i aktuell studiecirkel*	Bedömning om studiecirkeln uppfyller Folkbildningsrådets demokrati-villkor sett till valet av studiematerial

* Dessa två studiematerial utgörs av:

- *Islamic Laws. According to the Fatwas of His Eminence al-Sayyid Alial-Husayni al-Sistani.*
- *The Upbringing of Children in Islam. English translation of the Arabic Book, Tarbiyat al-aw'lad fi al-Islam. The original book is in Arabic by Sheikh Abd 'Allaah Naaseh Alwaan.*

Folkbildningsrådet tillämpar sedan många år demokrativillkor för sin stödgivning till studieförbunden

Enligt “Statsbidrag till studieförbund 2023 - Villkor och fördelning” framgår att syftet med statens stöd till folkbildningen är att:

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Vidare framgår att studieförbundet ska:

- förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och för grundläggande demokratiska värderingar och får inte bedriva eller främja antidemokratisk verksamhet,
- vara en demokratiskt styrd organisation som agerar i enlighet med sitt ändamål,
- använda statsbidraget till det ändamål det beviljats för och ha ett tydligt anordnarskap i all verksamhet,
- lämna de uppgifter som Folkbildningsrådet begär för att kunna fullfölja sitt myndighetsuppdrag.

Folkbildningsrådet tillämpar sedan många år **demokrativillkor**. Det är en del av de övriga villkor som gäller för att få och använda statsbidrag. Demokrativillkoret handlar om att studieförbund ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar och att de inte får bedriva eller främja antidemokratisk verksamhet.

3

lakttagelser

3.1

Studiecirkelverksamheten i
Västmanlands län under
perioden 2021-2023

Under perioden 2021-2023 har Ibn Rushd Mitt arrangerat 128 olika studiecirklar inom ett stort antal ämnesområden

Redovisade ämnen från Ibn Rushd Mitt

- Allmän språkkunskap och allmänt språkliga utbildningar
- Annan utbildning i främmande språk
- Annan utbildning i religion
- Annan utbildning inom transporttjänster
- Arbetsliv, övriga ämnen/övrigt fackligt
- Bank, försäkring och finansiering
- Cirkelledarutbildning praktiskt/estetiskt ämne
- Datavetenskap och datalogi
- Engelska
- Geografi (kultur- och samhällsgeografi)

Redovisade ämnen från Ibn Rushd Mitt (forts).

- Hälso- och sjukvård, allmän inriktning
- Historia
- Idrott
- Jämställdhetsfrågor
- Livsåskådning
- Matematik
- Personlig utveckling
- Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning
- Svenska
- Svenska som främmande språk

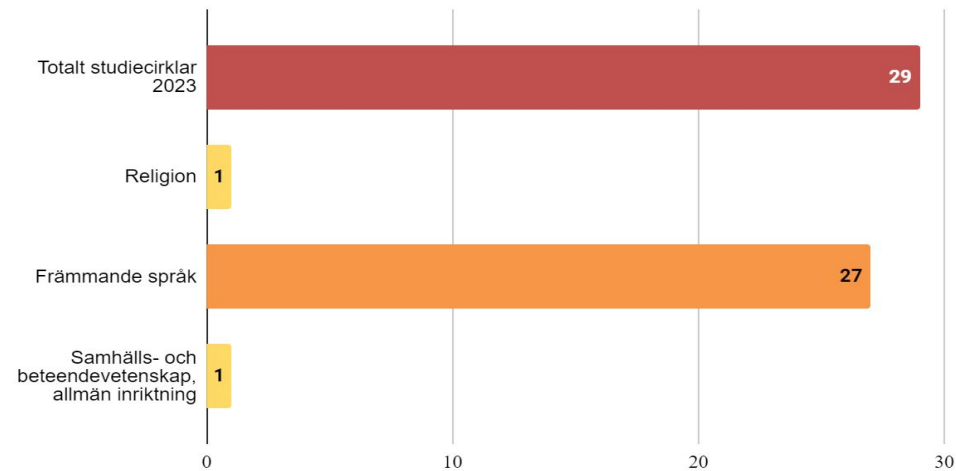

Under år 2023 var en majoritet av de genomförda studiecirkelarna inom området främmande språk (27 av 29 stycken)

- Under 2023 arrangerades det totalt 29 studiecirkel inom Västmanlands län.
- Av de arrangerade studiecirkelarna var 27 av 29 stycken (93%) inom utbildningsinriktningen Främmande språk. De resterande två studiecirkelarna var inom samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning respektive religion.
- Ibn Rushd Mitt redovisar att de arrangerat 30 studiecirkel under samma period. I SCB STUV:s statistik saknas en cirkelledarutbildning.

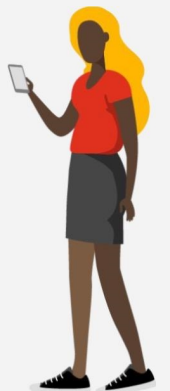
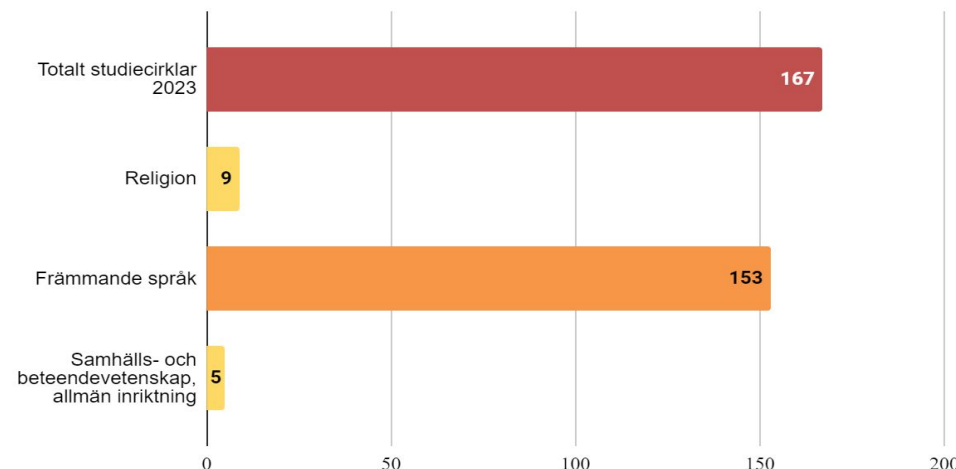
Antal studiecirkel 2023

- Totalt deltog 167 deltagare i de 29 stycken studiecirkelarna i Västmanlands län. 153 av 169 deltagare deltog i en studiecirkel inom området främmande språk. OBS, detta antal motsvarar inte antalet unika deltagare då en person kan delta i flera studiecirkel.
- Utifrån den statistik som PwC tagit del av från Ibn Rushd Mitt har samtliga studiecirkel i Västmanlands län genomförts i Västerås eller Fagersta under åren 2021-2023.
- Av det totala deltagarantalet 2023 var en majoritet kvinnor (cirka 68%).

Antal deltagare 2023

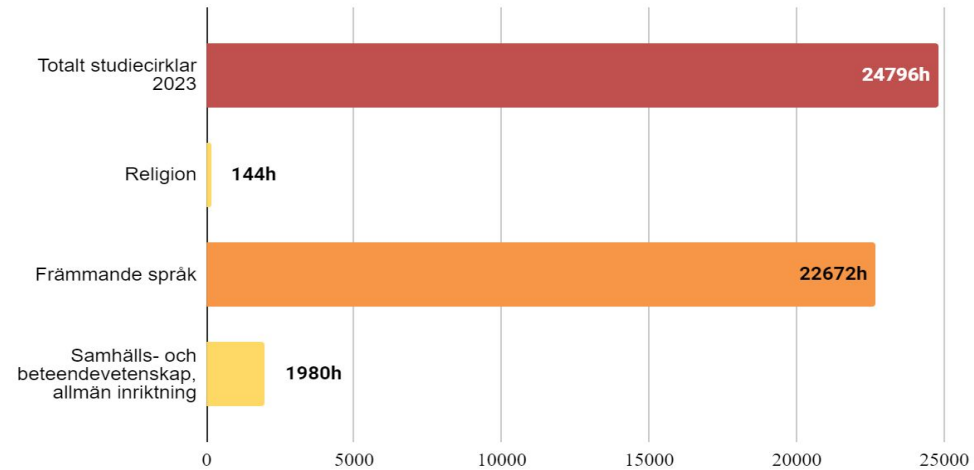

En majoritet av deltagartimmarna 2023 återfanns inom ämnesområdet främmande språk

- Under 2023 uppgick ämnesområdet Främmande språk till drygt 91,5% av de totala deltagartimmarna.
- Utbildningsinriktningen Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning uppgick till drygt 8% av det totala antalet deltagartimmar och Religion de resterande 0,5%.

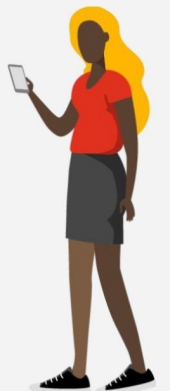
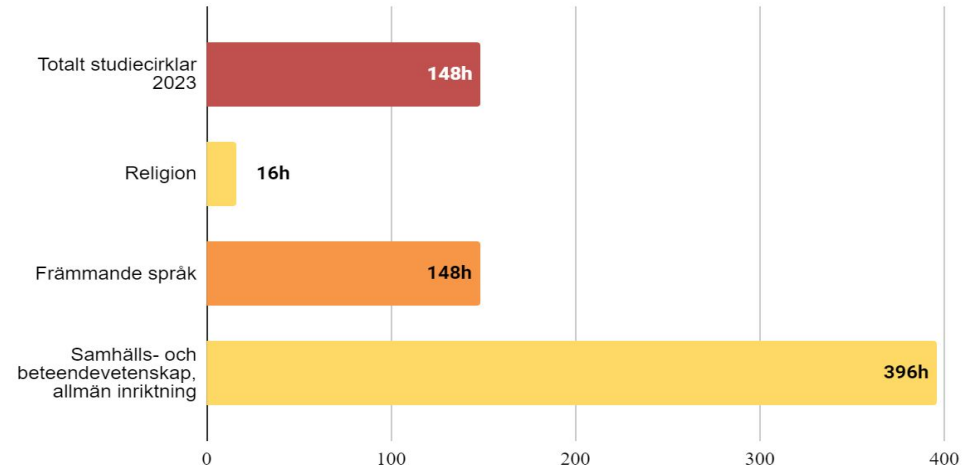
Deltagartimmar 2023

- Under 2023 uppgick det genomsnittliga antalet deltagartimmar per deltagare till 148 timmar.
- Noterbart är att utbildningsinriktningen Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning har dubbelt så höga deltagartimmar per deltagande jämfört med snittet (396 timmar per deltagare jämfört med snittet på 148 timmar per deltagare) samtidigt som studiecirkeln inom området religion enbart har 16 timmar per deltagare.
- Deltagartimmarna per deltagare i studiecirkeln inom Samhälls- och beteendevetenskap motsvarar nästan 10 arbetsveckor (över 2 månader) per deltagare.

Deltagartimmar per deltagare 2023

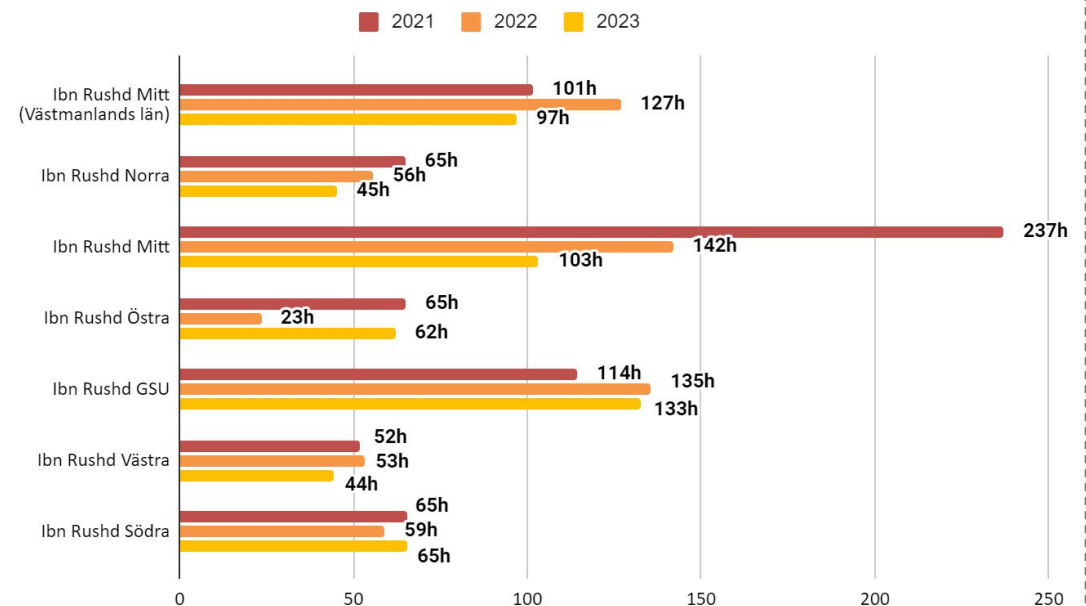

Studiecirkarna i Västmanlands län har relativt många deltagartimmar per deltagare jämfört med de övriga distrikten inom Ibn Rushd

- År 2021 och 2022 har Ibn Rushd Mitt högst antal deltagartimmar per deltagare inom Ibn Rushd. Under år 2021 avviker dock Västmanlands län från övriga län i distrikt Mitt med ett betydligt lägre antal deltagartimmar per deltagare, om än högre än i de flesta andra distrikten. Under år 2023 är antalet deltagartimmar per deltagare i Västmanlands län i linje med övriga län i distriktet samt högre än samtliga andra distrikt med undantag för Ibn Rushd GSU (Stockholm-Uppsala).
- I jämförelse med samtliga studieförbund har Ibn Rushd Mitt antingen högst eller näst högst deltagartimmar per deltagare.

Deltagartimmar per deltagare per distrikt

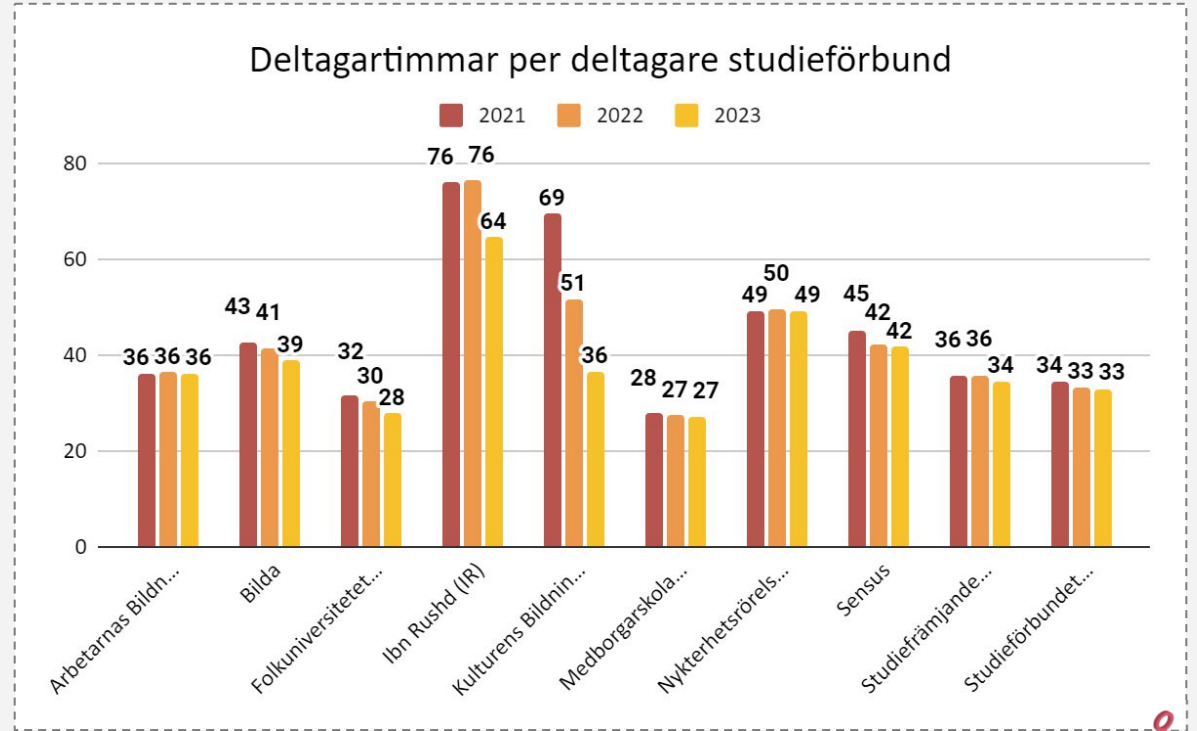
I jämförelse med år 2021 och 2022 så arrangerades ett färre antal studiecirklar samt ämnesområden i Västmanlands län år 2023. År 2023 arrangerades 29 stycken studiecirklar, att jämföra med 39 stycken år 2022 och 49 stycken år 2021. År 2021 var 66 procent av deltagarna män medan andelen kvinnor uppgick till 68 procent av det totala antalet deltagare år 2023.

Främmande språk har under alla åren varit det ämnesområde där flest studiecirklar arrangerats vilket i intervju med distriktet beskrivs bero på att flera av samarbetsföreningarna har möjlighet och ser ett stort behov/efterfrågan på studiecirklar inom detta ämnesområde.

Ibn Rushd har det högsta antalet deltagartimmar per deltagare i jämförelse med de nio andra studieförbunden

- Under perioden 2021-2023 hade Ibn Rushd Studieförbund det högsta antalet deltagartimmar per deltagare vid sina studiecirklar i jämförelse med de nio andra studieförbunden.
- 2023 utmärker sig där Ibn Rushd har 15 timmar högre deltagartimmar per deltagare i jämförelse med Nykterhetsrörelsen som har näst högst antal deltagartimmar per deltagare.

3.2

Vidtagna åtgärder efter
Folkbildningsrådets
granskning samt Ibn Rushd
Mitts kvalitets- och
utvecklingsarbete

Ibn Rushds organisatoriska uppbyggnad

Förbundsstämman (nationell nivå)

Förbundsstyrelse
Ansvarar för övergripande styrning och strategiska beslut

Förbundschef
Leder förbundet på nationell nivå

Förbundskansliet
Består av avdelningarna ekonomi, kvalitet, utveckling och kommunikation

Distrikt Mitt

Distriktsstyrelse
Ansvariga för verksamheten i det geografiska området/distriktet

Distriktschef
Det samlade ansvaret för distriktet vad gäller ekonomi, personal och verksamhet.

Arrangemang i egen regi
Arrangemang som planeras och genomförs med egen personal

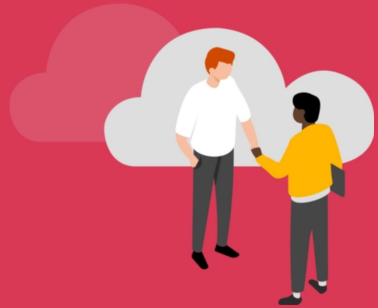

Distriktskansliet
Verksamhetsutvecklare, kvalitetshandläggare och studie-konsulent

Samarbets- och medlemsorganisationer

Samarbets- och verksamhetsavtal
För varje samarbets- och medlemsorganisation upprättas ett samarbetsavtal samt ett årligt verksamhetsavtal som beskriver den verksamhet som ska genomföras under året. Ibn Rushd har anordnarskapet över folkbildningsverksamheten.

Ibn Rushd Mitt har distriktskansli i Borlänge och verksamhetslokaler i Fagersta och Norberg.

Distrikt Mitt omfattar Sörmlands län, Västmanlands län, Dalarnas län och Örebro län.

Ibn Rushd har nationellt tagit fram en åtgärdsplan utifrån Folkbildningsrådets granskning

Som en konsekvens av Folkbildningsrådets granskning blev Ibn Rushd ombedda att ta fram en åtgärdsplan. Åtgärdsplanens syfte var att hantera och åtgärda de brister som uppdagades genom granskningen gällande löpande kontroll av kvalitet i verksamheten, åtgärder för dokumentation av hantering och kontroll av studiematerial, åtgärder för uppdaterade delmoment för medarbetare i forum för etik- och gränsdragning samt för cirkelledarutbildningen.* Utifrån den framtagna åtgärdsplanen begärde Folkbildningsrådet en kompletterande åtgärdsplan** med en plan för att vidta konkreta åtgärder. Åtgärderna omfattar registrering av studiematerial, utveckling av arbetsplaner, uppdatering av cirkelledarintroduktion och cirkelledarutbildningen, rutiner kring dokumentation och utbildning av samverkansparter. Åtgärderna i den kompletterande åtgärdsplanen sammanfattas i tabellen nedan. Folkbildningsrådet beslutade i samband med den redovisade kompletterande åtgärdsplanen att avsluta ärendet 2024-02-13.***

Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024	Q1 2025
<ul style="list-style-type: none"> • Kansliet återtar behörigheten att skapa nytt material från distrikten. Detta innebär att distriktens kvalitets-handläggare kontakter kansliet vid aktivering av studiematerial på lokal nivå • Uppdaterad arbetsplansmall • Utvecklad cirkelledarintroduktion och utbildning vad gäller demokratiperspektivet • Framtagande av "utbildning för utbildare" • Erbjudna verksamhet inom "Vi måste prata" för cirkelledare och föreningsföreträdare • Införa ett ordförandeforum för samverkansparter 	<ul style="list-style-type: none"> • Distriktens kvalitetshandläggare tilldelas att registrera material enligt ny rutin (kan enligt intervju dock ske senare än Q2 2024). • Uppdatering av STUV-checklistan med en punkt om studiematerial • Uppdaterad cirkelledarintroduktion och utbildning vad gäller förhållningssätt till studiematerial • Genom interna forum ge utrymme för anställda att ha samtal kring val av studiematerial och vikten av hur materialet används genom folkbildningspedagogik och statens fyra syften 	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa ytterligare en arbetsplansmall med kompletterande frågor • Uppdatera förhållningssätt till studiematerial • Skapa frågeformulär till cirkelledare som kan användas efter cirkelledarutbildning samt vid behov • Skapa en demokratiutbildning för samverkansparter 	<ul style="list-style-type: none"> • Stärkt rutin för studiematerial genom att skapa en checklista för handledning av studiematerial till personal • Implementera samverkansytta i rapporteringsverktyget Gustav för att utveckla dokumentationen • Genomföra referensgruppsmöten med volontärer i föreningar och moskéer • Undersök möjligheten att nyttja AI som resurs vid användandet av studiematerial och ta fram utbildning för cirkelledare kring detta 	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa en utbildning utifrån förbundets egna material "Förtroende! En handbok av styrelsearbete"

*Åtgärdsplan: konsekvenser av kompletterande granskning av administrativa brister i hanteringen av dokumentation av val och studiematerial (10 jan 2024)

**Kompletterande åtgärdsplan

***Folkbildningsrådets beslut om att avsluta granskningen (diariernr 22/003311) daterat 2024-02-13

Övergripande om arbetet med intern kontroll inom Ibn Rushd

Systemet för intern kontroll

Ibn Rushds system för internkontroll baseras på den årliga risk- och rimlighetsanalysen för att identifiera potentiella risker, utvärdera deras konsekvenser, bedöma sannolikheten för deras inträffande och föreslå åtgärder för att förebygga dem. Både förbundskansliet och distriktet deltar i analysen. På förbunds nivå tas enligt intervju en internkontrollplan fram med olika kontrollmoment utifrån risk- och rimlighetsanalysen. Kontrollerna genomförs av den nationella kvalitetsavdelningen bestående av kvalitetsutvecklare, kvalitetshandläggare och rapporteringsansvarig. Vi har inom ramen för utredningen tagit del av en förteckning över kontroller som genomförs under våren respektive hösten.

Vidare har varje distrikt i uppdrag att ta fram årliga åtgärdsplaner, som baserar sig på resultatet och rekommendationer från de kontroller och stickprov som den nationella kvalitetsavdelningen gör. Genomförandet av åtgärdsplanerna rapporteras till och följs upp av kvalitetsavdelningen.

I intervju med Ibn Rushd Mitt beskrivs flertalet kontroller och uppföljningsmoment som görs inom ramen för den interna kontrollen och det löpande kvalitets- och utvecklingsarbetet. Ett exempel som lyfts fram är de såväl föranmälda som oanmälda besöken på studiecirkel. Besöken görs i syfte att kontrollera att det som finns registrerat i Gustav överensstämmer med den faktiska verksamheten, till exempel att studie-/arbetsplanen följs, att rätt cirkelledare är på plats, att studiecirkeln genomförs som planerat etc. Besöken görs oaktat om studiecirkeln är fysisk eller digital. Enligt uppgift har Ibn Rushd Mitt alltid tillgång till länkar till samtliga digitala studiecirkel, oavsett om ett besök ska göras eller ej. Besök genomförs utifrån rutiner i förbundets kvalitetshandbok (se nedan). Verksamhetsavtalen med samarbetsföreningarna innehåller en preliminär planering av vilka uppföljningar som ska göras. Verksamhetsavtalen innehåller även vilka datum som anmälda verksamhetsbesök ska genomföras. Distriktet har som mål att genomföra verksamhetsbesök för varje arrangemang och ska enligt Ibn Rushds riktlinjer genomföra minst ett oanmält verksamhetsbesök per förening och år utöver de besök som planeras med föreningarna. Antalet oanmälda verksamhetsbesök skrivs inte in i verksamhetsavtalen och genomförs minst en gång per år och samarbetsförening, samt oftare vid behov.

Den största delen av distriktets internkontroll av arrangemang sker vid risk- och rimlighetsbedömningen. En bedömning görs vid planeringsstadiet av ett arrangemang av arrangemangsansvarig utifrån omfattning och sedan görs kontroller och uppföljning av pågående verksamhet av kvalitetsutvecklare, samt innan slutrapportering enligt Ibn Rushds checklista i kvalitetshandboken (se nedan). Bland annat bedöms gruppstorlek, målgrupp, lokal, ledarens kompetens, tidigare verksamhet, geografiskt område, kapacitet och resurser och omfattning.

Överblick av Ibn Rushds kvalitetshandbok

Ibn Rushd beskriver kvalitetshandboken som ett vägledande och centralt dokument i allt kvalitets- och utvecklingsarbete som genomförs på distriktsnivå inom studieförbundet. Kvalitetshandboken uppdateras kontinuerligt och ansvarig chef på förbundskansliets kvalitetsavdelning beslutar om ändringar. Innehållet i kvalitetshandboken är omfattande (cirka 100 sidor). Den går både översiktligt och i detalj exempelvis igenom de olika stegen (som krävs av ett distrikt) vid planering och genomförande av samarbete med nya föreningar samt hur avtalen som är grunden för samarbetet ska upprättas. Likaså innehåller handboken beskrivning av de steg som krävs för att genomföra en studiecirkel och arrangera ett kulturprogram, samt hur dessa ska utvärderas och förbättras. Kvalitetshandbokens disposition är strukturerad utefter: planera, genomföra, utvärdera och förbättra. Kvalitetshandboken innehåller, förutom rutiner och riktlinjer, även checklistor och stödmaterial till distriktet och personalen. I intervju framgår att kontroller och uppföljning genomförs såväl på förbunds- som distriktsnivå. Till exempel granskas alla ingångna verksamhetsavtal med samarbetsföreningar på distriktsnivå av det centrala förbundskansliets kvalitetsavdelning.

Distriktets arbete med internkontroll består av sex steg:

1. Systemkontroll av egen verksamhet

Distriktet genomför kontroller av verksamheten i Gustav. Kontrollerna utförs av två olika personer innan slutrapporteringen av arrangemangen. Eventuella avvikelser undersöks och korrigeringar görs om regler och riktlinjer inte följs.

2. Verksamhetsuppföljning

Pågående verksamhet följs upp genom verksamhetsbesök och kontakt med cirkelledare, samt samverkansparter enligt gemensamma rutiner på distriktet. Uppföljning planeras i verksamhetsavtalen, såsom måluppföljning och kvalitetskontroll, medan andra delar, som oanmälda verksamhetsbesök, beslutas internt hos distriktet. Uppföljningen dokumenteras i Ibn Rushds mallar för dokumentation, samt i Gustav. Dokumentationen granskas även i ett senare skede av förbundskansliet genom slumpmässiga kontroller.

3. Risk- och rimlighetskontroll

Distriktets internkontroll innebär att bedöma och kontrollera risker och rimlighet i den planerade, genomförda och rapporterade verksamheten. En bedömning görs vid planeringsstadiet och sedan görs kontroller och uppföljning av pågående verksamhet, samt innan slutrapportering enligt Ibn Rushds checklista för risk- och rimlighetsbedömningar.

4. Statistikuppföljning

Distriktet följer upp årets verksamhet genom statistiken i Gustav och rapporterar regelbundet resultatet till förbundskansliet. Efterregistrerad verksamhet dokumenteras och följs upp av kvalitetsutvecklare på distriktet.

5. Granskning av kostnadsersättningar

Vid överenskommelse i verksamhetsavtal om ersättning för kostnader eller utfört uppdrag följs förbundets utbetalningspolicy. Policyn specificerar vilka underlag som ska tas fram och vilka kontroller som ska göras av vem.

6. Kontroll inför STUV

Distriktets kvalitetshandläggare och distriktschef genomför kvalitetskontroller inför halvårs- och helårs-STUV för att säkerställa att den rapporterade verksamheten följer villkor och riktlinjer. Kontrollerna inkluderar rimlighetskontroller, korrekt signering, utredning av dubbelbokningar, och korrigeringar i rapportering, samt korrekt registrering av cirkelledarkvalifikationer.

Förbundets kvalitetshandbok utgör ett stöd till distrikten vid planering och kontroll av studiecirklar

Studiecirklar

Planering av en studiecirkel, som ska genomföras av en samarbetsförening, påbörjas vid författandet av verksamhetsavtalet. Verksamhetsavtalen beskriver exempelvis antalet studiecirklar som föreningen ska genomföra och studiecirkelnas utbildningsinriktning. I kvalitetshandboken beskrivs de steg som ingår i planering av en studiecirkel, som antingen genomförs av en samarbetsförening eller i egen regi. Stegen handlar bland annat om att ta hänsyn till vad studiecirkelns målgrupp vill lära sig, samt studiecirkelns form (omfattning och digital/fysisk) och vilket stöd som krävs för att underlätta lärandet. Denna information förs sedan över till studiecirkelns arbetsplan/studieplan där även tidpunkten för studiecirkeln träffar preciseras. Stödet från distriktet till studiecirkeln tydliggörs likaså. Stödet kan exempelvis bestå av utlåning av ett antal datorer. För att arrangemanget ska kunna genomföras krävs att studiecirkeln föränmäls till Gustav senast två veckor innan den är tänkt att genomföras.

Efter att etik- och gränsdragningslistan och risk- och rimlighetsbedömningen är genomförd ska arrangemangsansvarig för arrangemanget genomföra en checklista för arrangörskapet. Checklisten besvaras innan, under och efter arrangemanget.

Vid användning av material som kan upplevas problematiskt

Utöver etik- och gränsdragningslistan i kvalitetshandboken kan det uppstå etiska frågor vid användandet av material som kan upplevas som problematiskt. Vid dessa tillfällen ska studieplanen/arbetsplanen spegla hur materialet är tänkt att användas och innehålla kritiska perspektiv. Vid behov har även distriktet och förbundet tagit in experter för bedömning för att avgöra huruvida materialet kan användas och/eller hur det bör användas. Det gäller oavsett om arrangemanget sker i egen regi eller hos en samarbetsförening. Inom förbundet finns även ett nationellt etikforum (samt ett studiekonsulentforum och ett kvalitetshandläggarforum) där representanter från Ibn Rushd Mitt deltar.

Regelbunden kontakt mellan distriktet och cirkelledare

Distriktet har en rutin för att hålla regelbunden kontakt med cirkelledare för att säkerställa anordnarskap av arrangemang. Distriktet anser att rutinen har fungerat väl, men att det alltid finns utmaningar.

I intervju framkommer det att det finns utmaningar kopplat till genomförandet av deltagarutvärderingar efter avslutade studiecirklar. Det lyfts i intervju fram som ett utvecklingsområde vad gäller att på ett systematiskt sätt genomföra deltagarutvärderingar med en hög svarsfrekvens.

Förbundskansliet skapar numera nytt material i Gustav

Förbundskansliet bedömer nytt studiematerial

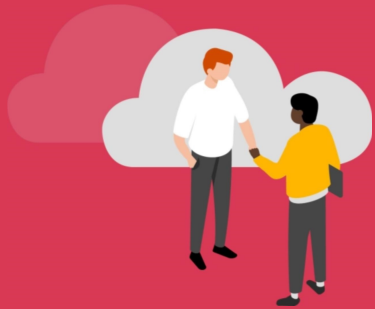
Som en konsekvens av åtgärdsplanen som lämnades till Folkbildningsrådet har möjligheten av att skapa nytt studiematerial i Gustav flyttats från distriktet till den nationella kvalitetsavdelningen. Vid planeringen av nya arrangemang bedömer studiekonsulenterna och verksamhetsutvecklarna på distriktet studieplan/arbetsplan och studiematerial. Om nytt studiematerial ska användas tas frågan vidare till förbundskansliet som gör en bedömning (vilken ska vara lika likvärdig mellan distrikten). Vid studiecirkelns kontroll av arrangemangsansvarig på distriktsnivå om studiematerialet utmärker sig eller om ytterligare material tillkommit till studieplanen/arbetsplanen som inte förekommit tidigare. Om studiematerialet bedöms vara problematiskt flaggas det i Gustav, så att kontroll och uppföljning kan ske av att tillräcklig dokumentation kring hur studiematerialet ska användas görs i studie-/arbetsplan (d.v.s. att det problematiseras och att det kritiska förhållningssättet framgår).

Uppdaterad cirkelledarutbildning

Ibn Rushd bedömde i samband med Folkbildningsrådets granskning att det föreligger ett behov av att kompetensutveckla cirkelledare. Med hänsyn till det har förbundskansliet uppdaterat innehållet i cirkelledarutbildningen. Vid gruppintervjuns tidpunkt (2024-05-16) pågick alltså arbetet med den uppdaterade utbildningen, varpå den inte ännu implementerats i distriktet. Utvecklingen av utbildningen fokuserar på två områden. Det första området är ett fördjupat avsnitt om demokrati. Det andra området fokuserar på kritiska och reflekterande perspektiv, exempelvis kopplat till studiematerial. Vid uppdateringen har interna forum, såsom studiekonsulentforumet involverats och feedback har även efterfrågats från de olika distrikten. Företrädare för Ibn Rushd Mitt beskriver under gruppintervjun att uppdateringen av cirkelledarutbildningen är en prioriterad åtgärd under 2024. Planen är att den uppdaterade utbildningen ska börja användas till höstens cirkelledarutbildningar.

Roll- och ansvarsfördelning mellan förbundskansliet och distriktet vad gäller planering och uppföljning av studiecirkelverksamheten

3.3

Stickprovskontroll av
studiecirkelverksamheten i
Västmanlands län

2023 hade Ibn Rushd Mitt två samarbetsorganisationer i Västmanlands län

Under 2023 hade Ibn Rushd Mitt två samarbetsorganisationer i Västmanlands län och under 2024 kommer det enligt uppgift från Ibn Rushd Mitt att finnas tre stycken samarbetsorganisationer. Samarbetsorganisationerna är:

- Islamiska Kultur Center i Västerås (Al Rahma), 2023 och 2024
- Kurdiska föreningen i Fagersta, 2023 och 2024
- Somaliska kvinnoföreningen i Fagersta, 2024 (nystartad)

Islamiska Kultur Center i Västerås hade ett verksamhetsavtal under 2023, men har ännu inte ingått ett verksamhetsavtal för år 2024 och har inte haft någon aktiv verksamhet hittills under år 2024. Kurdiska föreningen har ett verksamhetsavtal för 2023 och för 2024. Somaliska kvinnoföreningen är en nystartad förening som fortfarande inväntar handlingar från Skatteverket och därav finns inget verksamhetsavtal undertecknat för 2024 ännu.* Samarbets- och verksamhetsavtalen verifierades under ett möte med distriktschefen 2024-05-24.

Samarbetsförening	Organisationsnummer	Verifierat samarbets- och verksamhetsavtal 2023
Islamiska Kultur Center i Västerås	802498-2335	Ja
Kurdiska kulturföreningen i Fagersta	802536-8211	Ja
Somaliska kvinnoföreningen i Fagersta, 2024	802546-4663	Ej tillämplig 2023

**Intervju med Ibn Rushd Mitt, 2024-04-12.*

Sammanfattande iakttagelser från stickprovsurvalet

Inom ramen för utredningen har ett stickprov gjorts på 20 studiecirklar som genomförts i Västmanlands län under perioden 2021-2023. Stickprovsurvalet har gjorts utifrån en riskbedömning, där studiecirklar inom ämnen som livsåskådning, jämställdhetsfrågor, personlig utveckling och samhälls- och beteendevetenskap har prioriterats framför studiecirklar inom ämnen som språk, datavetenskap, geografi eller matematik. Stickprovsurvalet redovisas på nästa sida.

Utifrån genomförd genomgång av studie-/arbetsplaner, eftersökningar på studiematerial som använts i studiecirkelarna samt inhämtande av uppgifter från Ibn Rushd Mitt så gör vi följande sammanfattande iakttagelser:

- Samtliga studiecirklar som inkluderats i stickprovsanalysen har dokumenterad studieplan/arbetsplan.
- Samtliga studiecirklar som inkluderats i stickprovsanalysen har en cirkelledare som genomgått en godkänd grundläggande cirkelledarutbildning.
- Ingen studiecirkel som inkluderats i stickprovsanalysen har haft något av de två studiematerial som förekommit i Folkbildningsrådets granskning (2023-12-05).
- I ett par av studiecirkelarna, t.ex. *Integration och samhällskunskap* (Arrnr 16746 - 2023) och *Turkiska språket* (Arrnr 17035 - 2023) framgår av studie-/arbetsplanen att deltagarna under ett par av träffarna får möjlighet att själva bestämma diskussionsområden att utforska vidare. I studie-/arbetsplanen är det därmed inte dokumenterat vad just dessa träffar innehåller. Det har i vår utredning dock inte framkommit att ytterligare material än det som anges i planen använts. Ibn Rushd Mitt uppger att arrangemangsansvarig i distriktet har haft god och kontinuerlig kontakt med berörda cirkelledare (så ofta som veckovis). Detta gör att distriktet har haft god kännedom om verksamheten medan den pågått, enligt distriktschefen.
- Vad gäller studiecirkeln *Kvinnor i alla roller* (Arrnr 16330 - 2022) uppmärksammar vi att studiecirkeln under rubriken studiematerial redovisar "Jag vill leta fram artiklar, hemsidor och poddar där de pratar om hur kvinnan lyckas med alla roller". Detta material har vi inom ramen för stickprovsanalysen inte kunnat verifiera då det inte är specificerat i studie-/arbetsplan, men av arbetsplanen framgår inget som skulle vara i strid mot demokrativillkoren.
- I studiecirkelarna *Kunskap om religionen islam* (2022) och *Religionen Islam* (2021) har Muslimer.se använts som studiematerial. På hemsidan finns visst material som kan upplevas vara exkluderande och nedlåtande, till exempel en text om "Islam och familjen" (publicerad 20 maj 2022). Materialet kan uppfattas som att det förespråkar en normativ kärnfamilj samt att materialet befäster stereotypa könsroller, såsom att kvinnor är mindre rationella och mer känslosamma än män. Ett av folkbildningens syften är att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin. Om material används, utan ett problematiserande förhållningssätt, där kvinnor beskrivs som mindre rationella än män kan det anses vara nedlåtande mot kvinnor och därmed riskera att inte gå i linje med demokrativillkoren, folkbildningens syften och fokus på inkluderande förhållningssätt. Då det inte tydligt framgår av studie-/arbetsplanerna hur materialet är tänkt att användas eller eventuellt problematiseras kan vi inte bedöma om materialet kan vara i strid mot demokrativillkoren eller inte. Det ska noteras att hemsidan är ett av flera studiematerial som använts i studiecirkelarna enligt studie-/arbetsplanen.
- I övrigt har vi inte funnit några studiematerial som skulle kunna vara direkt problematiska utifrån Folkbildningsrådets demokrativillkor i de studiecirklar som ingått i stickprovsurvalet. En stor andel av de studiecirklar som Ibn Rushd Mitt genomför i Västmanlands län har fokus på främmande språk där risken för problematiskt material bedöms som lägre. Vi noterar att en del studie-/arbetsplaner är sparsamt dokumenterade.

Stickprovskontrollerade studiecirkelar inom ramen för utredningen

År	Arrnr	Studiecirkel	Ämne
2023	16996	Samhällsorientering	Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning
2023	16993	Jämför Svenska & Somaliska språket	Svenska som främmande språk
2023	16746	Integration & samhällskunskap	Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning
2023	16577	Svenska språket	Svenska som främmande språk
2023	16573	Engelska språket	Annan utbildning i främmande språk
2023	17046	Hur man ber	Annan utbildning i religion
2023	16567	Arabiska språket	Annan utbildning i främmande språk
2023	17035	Turkiska språket	Allmän språkkunskap och allmänt språkliga utbildningar
2022	15524	Koranläsning och lärdomar	Historia
2022	16454	Samhällsorientering	Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning

År	Arrnr	Studiecirkel	Ämne
2022	15439	Kunskap om religionen Islam	Annan utbildning i religion
2022	15427	Svenska språket	Svenska som främmande språk
2022	16330	Kvinnor i alla roller	Jämställdhetsfrågor
2022	15414	Samhällskunskap	Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning
2022	15426	Samhällsfrågor	Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning
2021	15260	Samhällsorientering	Geografi (Kulturgeografi och samhällsgeografi)
2021	15078	Somalisk kultur	Geografi (Kultur- och samhällsgeografi)
2021	15089	Religionen Islam	Livsåskådning, filosofi, logik och etik
2021	14473	Sira Nabawiah (profeten Mohammeds liv)	Annan utbildning i religion
2021	15088	Samhällsorientering	Samhälls- och beteendevetenskap

Övergripande sammanställning av studiecirkelar i stickprov

	Antal deltagare	Antal träffar & studietimmar	Godkänd cirkel- ledarutb (ja/nej)	Dok. studieplan/ arbetsplan (ja/nej)	Beskrivning studiecirkeln innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkeln målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	FBR- flaggat material (ja/nej)	Uppfylls demokrati- villkor? (ja/nej)
Samhälls- orientering (Arrnr 16996 - 2023)	6	3 träffar & totalt 12 studie- timmar	Ja	Ja	Består av tre delmoment: (i) "Att komma till Sverige" och "Att bo i Sverige", (ii) Individens rättigheter och skyldigheter, (iii) Att försörja sig och utvecklas i Sverige	Specificeras ej	Boken "Om Sverige" och olika diskussionsmoment	Nej	Ja
Jämför somaliska och svenska språket (Arrnr 16993 - 2023)	8	4 träffar & totalt 16 studie- timmar	Ja	Ja	Fyra träffar med 4 olika moment: (i) Grammatik, (ii) Uttal, (iii) Skriftspråk, (iv) Lånord	Mödrar	Länk till hemsidan Prezi	Nej	Ja
Integration och samhällskunskap (Arrnr 16746 - 2023)	5	99 träffar & totalt 396 studie- timmar	Ja	Ja	Träff 1-2 lära känna varandra, träff 3-15 individers och grupperns identitet och relationer, träff 16-28 geografi, träff 29-39 religionskunskap, träff 40-50 studier i Sverige, träff 51-63 arbete i Sverige, träff 64-79 integration, träff 80-91 deltagarna får bestämma själva, träff 92-99 feedback som ges	Utlandsfödda	SO-rummet Frälsningsarmen Nema Problema Institute for Future Studies (Youtube)	Nej	Ja
Svenska språket (Arrnr 16577 - 2023)	5	60 träffar & totalt 240 studie- timmar	Ja	Ja	Träff 1-3 introduktion, träff 4-12 grammatik och ordföljd, träff 13-24 högläsning och stavning, träff 25-38 diskussion om aktuella ämnen och nya svenska ord, träff 39-49 meningsföljd, skrivning och redovisning, träff 50-60 meningsföljd, skrivning och redovisning	Specificeras ej	Böcker: Vardagssvenska ISBN 9789127447035 Hemsidor: Scholido &sidor	Nej	Ja

Övergripande sammanställning av studiecirkelar i stickprov

	Antal deltagare	Antal träffar & studietimmar	Godkänd cirkelledarutb (ja/nej)	Dok. studieplan/arbetsplan (ja/nej)	Beskrivning studiecirkelns innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	FBR-flaggat material (ja/nej)	Uppfylls demokrati-villkor? (ja/nej)
Engelska språk (Arrnr 16573 - 2023)	5	60 träffar & totalt 60 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-2 introduktion och språkets historia, träff 3-11 alfabetet och stavning, träff 12-26 enkla fraser, träff 27-39 Firsta foodsm schools, Snow White, flying, counties, horses och football, träff 40-49 Starts, Horror och December, träff 50-60 Problem or no problem	Specificeras ej	Bok: Goodstuff ISBN 91-21-19963-6 Hemsidor Book2 English Conversation (Youtube) Även en Youtube sida som inte är tillgänglig längre	Nej	Ja
Hur man ber (Arrnr 17046 - 2023)	9	4 träffar & totalt 16 studietimmar	Ja	Ja	Fyra träffar totalt. (i) Introduktion, presentation, arabiska bokstäver och genomgång av bönen, (ii) tvagning, 5x bön och obligatorisk helkroppsvätt, (iii) bönposition, genomgång av surorna och recitering och (iv) ogillade tider för frivillig bön, den sjukas bön och resande bönen	Specificeras ej	Min bön ISBN 978-91-85557-09-7	Nej	Ja
Arabiska språk (Arrnr 16567 - 2023)	5	60 träffar & totalt 240 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-3 intro om arabiska språket och dess historia, Träff 4-18 arabiska alfabetet och dialekter, träff 19-28 arabiska fraser och högläsning, träff 21-35 arabiska sagor och utveckling, träff 36-49 arabiska skrivning och dialekter, träff 50-60 länder som talar arabiska och språkhistoria	Specificeras ej	Böcker: Al-Karaa Walkitaaba, Mohamud Hassan, Nahwa Waaleh av Khaliil Ibrahim (läromedel i arabiska) Hemsidor Arabiska Lektion 1 (Youtube) Esanna	Nej	Ja

Övergripande sammanställning av studiecirkelar i stickprov

	Antal deltagare	Antal träffar & studietimmar	Godkänd cirkel- ledarutb (ja/nej)	Dok. studieplan/ arbetsplan (ja/nej)	Beskrivning studiecirkelns innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	FBR- flaggat material (ja/nej)	Uppfylls demokrati- villkor? (ja/nej)
Turkiska språket (Arrnr 17035 - 2023)	9	12 träffar & totalt 48 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-5 lära känna varandra och språkets grunder, träff 6-9 skriftlig och muntlig färdighetsträning, träff 9-12 upprepningar, reflektion och djupdykningar i ämnen som gruppen väljer och utforska dessa i turkiska	Specificeras ej	Yabancılar İçin Türkçe 2, Erdost Özkan boknr 6257405769	Nej	Ja
Koranläsning och lärdomar (Arrnr 15524 - 2022)	7	51 träffar & totalt 204 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-9 läser kapitel 1-3 tillsammans + tolkningar, träff 10-18 läser kapitel 4-6 tillsammans + tolkningar, träff 19-27 läser kap 7-9 tillsammans + tolkningar och förklarar islamiska lagar, träff 28-35 läser kap 10-12 tillsammans + tolkningar, träff 43-51 läser kap 16-18 tillsammans + tolkningar	Specificeras ej	Koran, ISBN: 875-6321-03-2 Youtube.com (ospecificerat)	Nej	Ja
Samhällsorientering (Arrnr 16454 - 2022)	5	38 träffar & totalt 190 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-8 att hitta arbete, söka jobb och arbetsmarknaden, träff 9-18 traditioner, högtider och integration, träff 19-27 olika sätt att bo, bostäder/boende, att flytta och trivselregler, träff 28-38 så fungerar vården och skola	Specificeras ej	Informationsverige.se	Nej	Ja

Övergripande sammanställning av studiecirkelar i stickprov

	Antal deltagare	Antal träffar & studietimmar	Godkänd cirkel- ledarutb (ja/nej)	Dok. studieplan/ arbetsplan (ja/nej)	Beskrivning studiecirkelns innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	FBR- flaggat material (ja/nej)	Uppfylls demokrati- villkor? (ja/nej)
Kunskap om religionen islam (Arrnr 15439 - 2022)	6	60 träffar & totalt 240 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-2 introduktion, träff 3-15 Quran läsning och stavning, träff 16-28 berättelse från profeten, träff 29-40 berättelse från profeten, träff 41-51 berättelse från profeten, träff 52-60 profetens levnadssätt	Specificeras ej	Böcker: Koranen Riyaad al-saakihen, Imam al-Nawawi Al- Arbaiil Al-Nawawiya, Imam Al-Nawawi Hemsidor: islam.se muslimer.se Surat Al-Fatihah (Youtube)	Nej	Kan ej bedöma
Svenska språk (Arrnr 15427 - 2022)	6	64 träffar & totalt 256 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-3 introduktion, träff 4-12 grammatik och ordföljd, träff 13-24 högläsning och stavning, träff 25-36 diskussion om aktuella ämnen, träff 37-49 meningsföljd och skrivning	Specificeras ej	Böcker Vardagssvenska, ISBN: 9789127501492 Hemsidor: Scholido 8sidor	Nej	Ja

Övergripande sammanställning av studiecirkelar i stickprov

	Antal deltagare	Antal träffar & studietimmar	Godkänd cirkel- ledarutb (ja/nej)	Dok. studieplan/ arbetsplan (ja/nej)	Beskrivning studiecirkelns innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	FBR- flaggat material (ja/nej)	Uppfylls demokrati- villkor? (ja/nej)
Kvinnor i alla roller (Arrnr 16330 - 2022)	6	36 träffar & totalt 144 studie- timmar	Ja	Ja	Träff 1-3 lära känna varandra, träff 4 se filmen "I Don't Know How She Does It", träff 5 diskutera filmen, träff 6-12 jobba med självförtroendet och självkänslan, träff 13-17 hälsa, träning, påverkan av vitaminbrist och skönhetsråd, träff 18-22 läsa ur boken "fem gånger kärlek" och diskussion av barnuppfostran, träff 23-27 arbete, lönefrågor, rollen som kollega och rollen som arbetslös, träff 28-32 vikten av utbildning, träff 33-36 sammanfattning, diskutera kvinnans roll, lekar och frågesport	Kvinnor	Bok: Kvinnor och makt. Ett manifest ISBN 9789113092 Film: I Don't Know How She Does It "Jag vill leta fram artiklar, hemsidor och poddar där de pratar om hur kvinnan lyckas med alla roller" (ospecificerat) (I arbetsplanen anges även att boken "Fem gånger mer kärlek" kommer användas vid diskussion om barnuppfostran och balans mellan familje- arbetsliv.	Nej	Ja
Samhällskunskap (Arrnr 15414 - 2022)	6	57 träffar & totalt 228 studie- timmar	Ja	Ja	Träff 1-2 lära känna varandra, träff 3-17 analys av grundlagar, träff 18-33 jämförelse av valfritt lands grundlagar med Sverige, träff 34-45 nackdelar/fördelar med Sveriges grundlagar, träff 46-57 avrundning	Specificeras ej	informationsverige.se	Nej	Ja
Samhällsfrågor (Arrnr 15426 - 2022)	5	48 träffar & totalt 192 studie- timmar	Ja	Ja	Träff 1-2 lära känna varandra, träff 3-12 diskutera grundlagar och andra lagar, träff 13-25 läsa boken som finns med ovan och diskutera, träff 26-37 jämförelse av valfritt land med Sverige utifrån samhälle och grundlagar, träff 38-48 jämförelse av valfritt land med Sverige utifrån samhälle och grundlagar	Specificeras ej	Informationsverige.se Förtydligande om vad "boken som finns med ovan" innebar inkom per mejl 2024-04-24. Det avser ett metodstöd till "Om Sverige" som finns på informationsverige.se.	Nej	Ja

Övergripande sammanställning av studiecirkelar i stickprov

	Antal deltagare	Antal träffar & studietimmar	Godkänd cirkelledarutb (ja/nej)	Dok. studieplan/arbetsplan (ja/nej)	Beskrivning studiecirkelns innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	FBR-flaggat material (ja/nej)	Uppfylls demokrati-villkor? (ja/nej)
Samhällsorientering (Arrnr 15260 - 2021)	7	35 träffar & totalt 140 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-3 introduktion och studiecirkelns syfte, träff 4-20 läsning och analys av boken, träff 21-30 diskutera slutet av boken, träff 31-35 deltagare diskuterar egna frågeställningar	Specificeras ej	Samhällsboken, ISBN 9121150621	Nej	Ja
Somalisk kultur (Arrnr 15078 - 2021)	11	66 träffar & totalt 264 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-9 introduktion, träff 10-26 somalisk kultur och tradition, träff 27-46 sagor/berättelser på somaliska, träff 47-66 somaliska dikter och musik	Specificeras ej	<p><u>Böcker:</u> Farxad: buug af soonaali kyo iswiidhish ab</p> <p>Glad av Jafar, ISBN 978919 8344707</p> <p>Baro Magacyada Xayawaanada Oo AF Soomaali Ah, ISBN 978164 1941266</p> <p><u>Hemsidor:</u> Sång (Youtube) Sång (Youtube) BBC Även 2 Youtubevideor som inte längre är tillgängliga</p>	Nej	Ja

Övergripande sammanställning av studiecirkelar i stickprov

	Antal deltagare	Antal träffar & studietimmar	Godkänd cirkelledarutb (ja/nej)	Dok. studieplan/arbetsplan (ja/nej)	Beskrivning studiecirkelns innehåll (direkt citerat från studie-/arbetsplan)	Studiecirkelns målgrupp	Beskrivning av val av studiematerial (titelnivå)	FBR-flaggat material (ja/nej)	Uppfylls demokrati-villkor? (ja/nej)
Religionen Islam (Arrnr 15089 - 2021)	10	65 träffar & totalt 260 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-2 introduktion, träff 3-23 läsning av koranen och stavning, träff 23-37 berättelse från profeten, träff 38-50 berättelse från profeten, träff 51-65 berättelse från profeten	Specificeras ej	Böcker: Riyaad al-saaliheen, Imam al-nawawi Al-Arabin Al Nawawiya, Imam Nawawi Al Rahiiq Al-Maqtuum, Abdirahman, Al-mumbarak Al-furi Hemsidor: muslimer.se Surat Al-Fatihah (Youtube)	Nej	Kan ej bedöma
Sira Nabawiah (Profeten Mohammeds Liv) (Arrnr 14473 - 2021)	13	20 träffar & totalt 40 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-4 Profeten Mohammed reste till Sham, träff 5-7 fördraget Al Fodoul och profetens deltagande, träff 8-10 profeten gifter sig med fru Khadija (händelser och reflektioner), träff 11-12 att bygga helgedomen Mecka, träff 13-15 Profetens goda etek före Bååth, träff 16 profeten Muhammad i Torah, träff 17 profeten Muhammad i Bibeln, träff 18-20 början på Profeten Muhammeds uppenbarelse	Specificeras ej	Noor alyaken fe sirt sais almorsalin, ISBN 2745174258	Nej	Ja
Samhällsorientering (Arrnr 15088- 2021)	11	63 träffar & totalt 252 studietimmar	Ja	Ja	Träff 1-3 introduktion, träff 4-22 demokrati, träff 23-34 mänskliga rättigheter, träff 35-46 diskussion om olika aktuella ämnen, träff 47-63 diskussion om aktuella ämnen	Specificeras ej	Vardagssvenska, ISBN: 9789127447035	Nej	Ja

Kort kommentar om studiematerialet muslimer.se

I följande två studiecirkel har **Muslimer.se** använts som studiematerial:

- Kunskap om religionen islam (Arrnr 15439 - 2022)
- Religionen Islam (Arrnr 15089 - 2021).

Av hemsidan framgår inte (kontrollerat senast 2024-05-27) vem som är utgivare eller upphovsmakare till hemsidan. Hemsidan innehåller bland annat en moskéguide, nyheter, artiklar samt information om islam. Det anges i vissa fall vem som har författat olika artiklar eller nyheter.

På hemsidan finns visst material som kan anses vara exkluderande eller nedlåtande mot en viss grupp. I till exempel en artikel, publicerad 20 maj 2022, med rubriken *”Islam och familjen”* beskrivs familjen tydligt som en kärnfamilj och det görs en jämförelse mellan män och kvinnor med slutsatsen att skillnader i beteende har lett till att män och kvinnor fått olika uppgifter inom familjen.

Nedan är två citat från ovan nämnda artikel som återfinns på hemsidan:

”Islam ser på mannen och hustrun som varandras komplement, var och en har individuella rättigheter och skyldigheter, tillsammans bildar de en fridfull och lycklig familj vilken utgör basen för ett sunt och blomstrande samhälle. I den muslimska familjen har alla klart definierade uppgifter, dels i den stora familj som släkten utgör och dels i den familj som består av mamma – pappa – barn.”

”Männen är jämförelsevis mer rationella och mindre känslamma än kvinnorna, det är på grund av detta som de tilldelats olika uppgifter inom familjen, det är ingen som undrar över om en tandläkare är jämställd med en ingenjör, man konstaterar bara att de har olika uppgifter, jämställdhet mellan könen uppnåddes redan för fjortonhundra år sedan i islam.”

Studiecirkelarna omfattar kunskap om islam generellt (en del rör till exempel ”Profetens levnadssätt”). Det framgår dock inte tydligt av studie-/arbetsplanen vilket material publicerat på hemsidan som ska användas eller på vilket sätt det valda materialet ska användas i studiecirkeln.

Materialet kan uppfattas som att det förespråkar en normativ kärnfamilj samt att materialet befäster stereotypa könsroller, såsom att kvinnor är mindre rationella och mer känslamma än män. Ett av folkbildningens syften är att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin. Om material används, utan ett problematiserande förhållningssätt, där kvinnor beskrivs som mindre rationella än män kan det anses vara nedlåtande mot kvinnor och därmed riskera att inte gå i linje med demokrativillkoren, folkbildningens syften och fokus på inkluderande förhållningssätt. Då det inte tydligt framgår av studie-/arbetsplanerna hur materialet är tänkt att användas eller eventuellt problematiseras kan vi inte bedöma om materialet kan vara i strid mot demokrativillkoren eller inte.

Det ska noteras att hemsidan är ett av flera studiematerial som använts i studiecirkelarna enligt studie-/arbetsplanen. Vi noterar också att en av de två studiecirkelarna genomfördes innan artikeln om ”Islam och familjen” publicerades.

All bildning, inklusive folkbildning, bör ske utifrån verifierade källor på ett källkritiskt manér. Det är särskilt viktigt givet att ett av folkbildningens huvudsyften handlar om att nå marginaliserade eller i någon mån utsatta personer, för att säkra bildning för alla. I rapporten *”När folkbildningen möter samhällets demokratiska utmaningar”*, en fördjupad bedömning av demokratisyftet 2022 från Folkbildningsrådet, lyfts det att systematiskt arbete med källkritik blir allt viktigare i folkbildningsverksamheten. Ibn Rushd Mitt lyfter att de använder en pedagogisk metod som innefattar reflektion och diskussion av alla studiematerial. Denna metodik syftar till att uppmuntra deltagarna att ifrågasätta och analysera materialet snarare än att acceptera det okritiskt.

Bilagor

Bilaga 1

Förteckning över erhållen dokumentation

Förteckning över erhållen dokumentation

Inom ramen för utredningen har vi tagit del av följande dokumentation:

- Årsberättelse 2021 - Distrikt Mitt
- Årsberättelse 2022 - Distrikt Mitt
- Årsberättelse 2023 - Distrikt Mitt (Utkast)
- Årsbokslut 2023 - Distrikt Mitt (Utkast)

- Verksamhetsplan 2024-2025 för Distrikt Mitt (Utkast)
- Verksamhetsplan 2022-2023 för Distrikt Mitt
- Verksamhetsplan 2021 för Distrikt Mitt
- Internkontroll - Ett dokument som beskriver kontroller som genomförs av den nationella kvalitetsavdelningen samt tidplan för genomförandet av internkontroll.
- Rapport över systematisk internkontroll 2023 - Ett dokument som beskriver uppföljningen av den interna kontrollen år 2023 på förbunds nivå
- Jämlikhets- och jämställdhetspolicy (antagen av förbundsstyrelsen 2016-09-25)
- Jämställdhetsplan 2018-2023 (antagen av förbundsstyrelsen 2018-09-01)
- Stadgar för Ibn Rushd Studieförbund
- Ibn Rushd Strategi 2023
- Ibn Rushd Strategi 2024-2027

- Underlag och dokumentation, till exempel studie-/arbetsplaner, till i stickprovet utvalda studiecirkelar
- Utdrag från systemet Gustav vad gäller genomförda studiecirkelar, 2021-2023
- Statistikutdrag från [SCB](#)

Bilaga 2

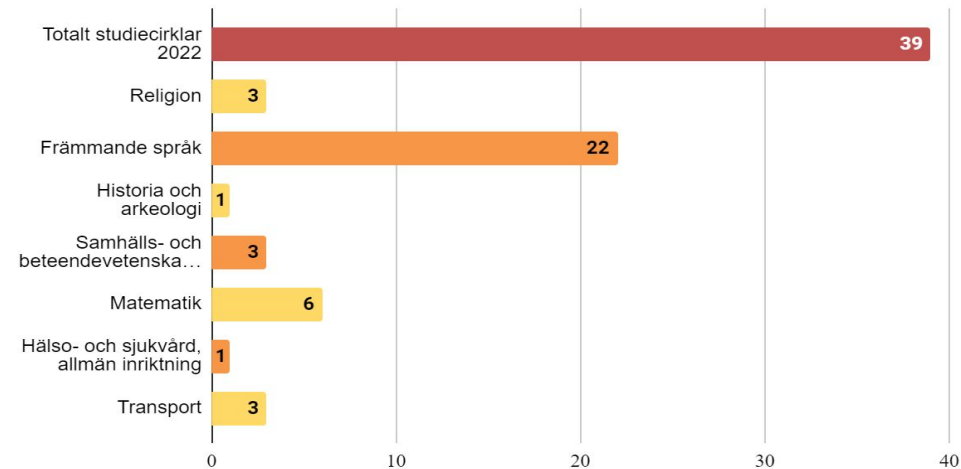
Statistik över genomförda studiecirkelar år 2021-2022

I jämförelse med 2023 så var utbudet av olika ämnesområden mer än dubbelt så stort 2022

- Under 2022 arrangerades det totalt 39 studiecirklar inom Västmanlands län.
- Av de arrangerade studiecirkarna var 56% inom utbildningsinriktningen Främmande språk. Matematik uppgick till 15% och Transport, Religion respektive Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning uppgick till drygt 7% vardera.
- Ibn Rushd Mitt redovisar att de arrangerat 42 studiecirklar under samma period. I SCB STUV:s statistik saknas 2 CV-utbildningar och 1 studiecirkel om jämställdhet.

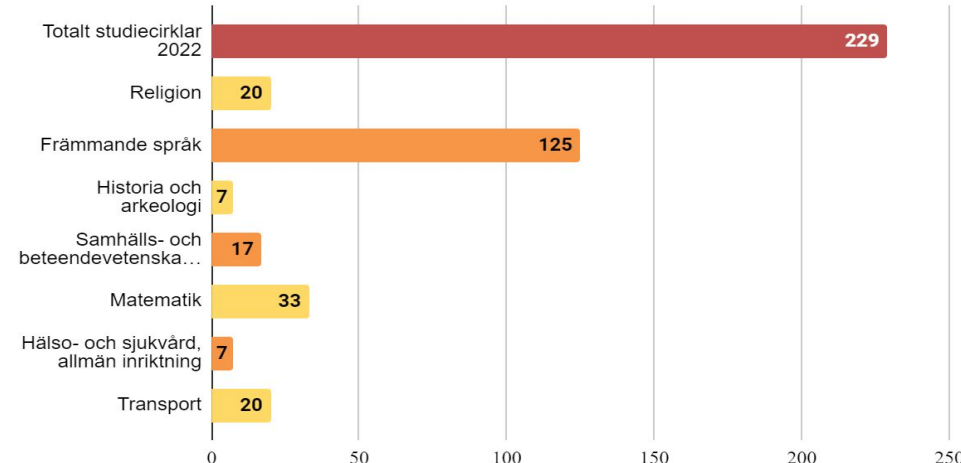
Antal studiecirklar 2022

- Under 2022 var det flest deltagare inom området Främmande språk som uppgick till nästan 54% av det totala deltagarantalet under 2022. OBS, detta antal motsvarar inte antalet unika deltagare då en person kan delta i flera studiecirklar.
- Av det totala deltagarantalet 2022 var en knapp majoritet män på 55% och det kvinnliga deltagandet var på 45%.

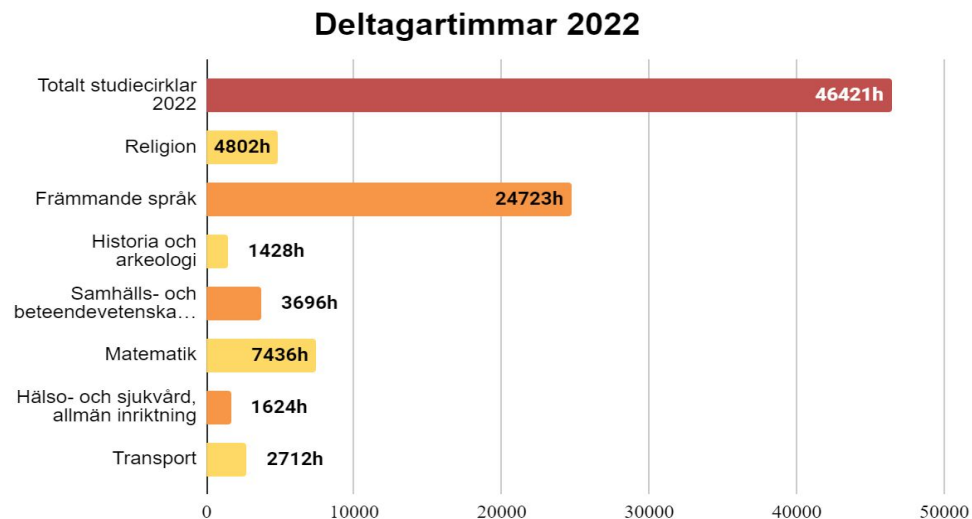

Antal deltagare 2022

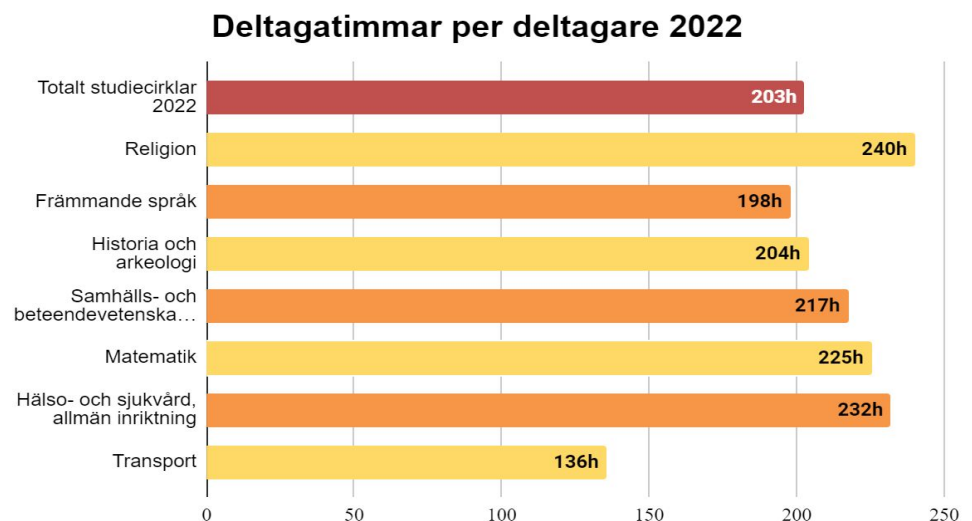

År 2022 hade den jämnaste fördelningen av deltagartimmar per deltagare av alla undersökta år

- Under 2022 utgjorde ämnesområdet Främmande språk drygt 53% av de totala deltagartimmarerna.
- Ämnesområdet Matematik uppgick till drygt 16% av de totala deltagartimmarerna, följt av Religion som uppgick till drygt 10% av de totala deltagartimmarerna för 2022.

- Under 2022 uppgick det genomsnittliga antalet deltagartimmar per deltagare till 203h.
- Noterbart är att nästan alla utbildningsinriktningar ligger runt 200h per deltagare under 2022 där Religion har det högst deltagartimmar per deltagare följt av Hälsa- och sjukvård, allmän inriktning och Matematik.
- Deltagartimmar per deltagare runt 200h motsvarar ungefär 5 veckors heltidsarbete.

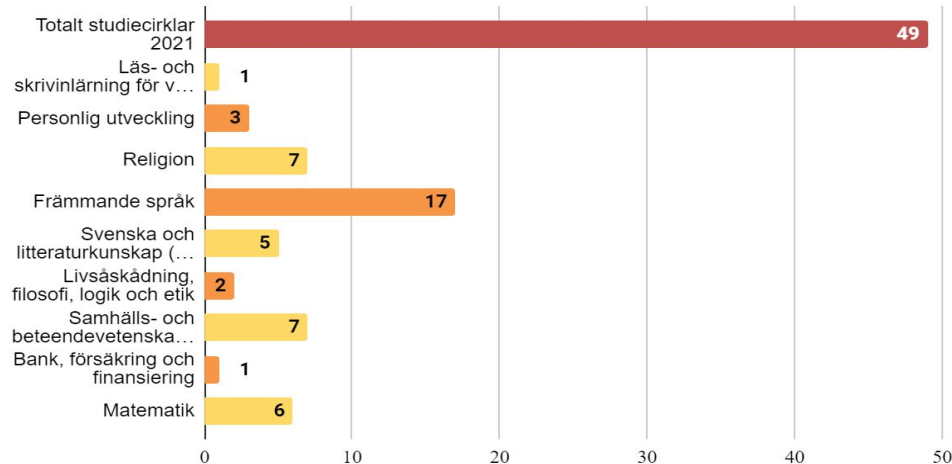

Av de undersökta åren har 2021 den jämnaste fördelningen mellan de olika utbildningsinriktningarna bland studiecirkelarna

- Under 2021 arrangerades totalt 49 studiecirkel inom Västmanlands län.
- Av de arrangerade studiecirkelarna var 35% inom ämnesområdet Främmande språk. Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning och Religion uppgick till drygt 14% vardera, följt av Matematik som uppgick till drygt 12%.
- Ibn Rushd Mitt redovisar att de arrangerat 54 studiecirkel under samma period. I SCB STUV:s statistik saknas 1 studiecirkel om Idrott och 4 i Främmande språk.

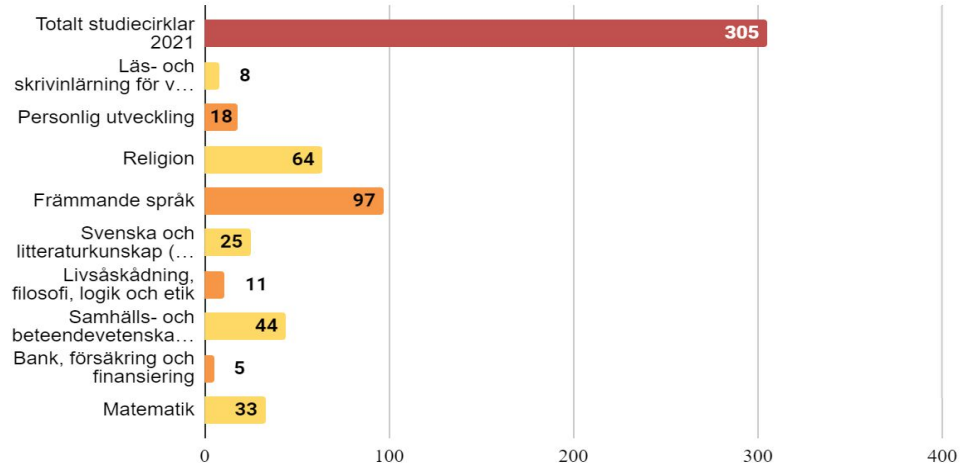
Antal studiecirkel 2021

- Under 2021 var det flest deltagare inom området Främmande språk som uppgick till nästan 32% av det totala deltagarantalet under 2021. OBS, detta antal motsvarar inte antalet unika deltagare då en person kan delta i flera studiecirkel.
- Av det totala deltagarantalet 2021 var en majoritet av deltagarna män (66%).

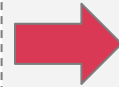

Antal deltagare 2021

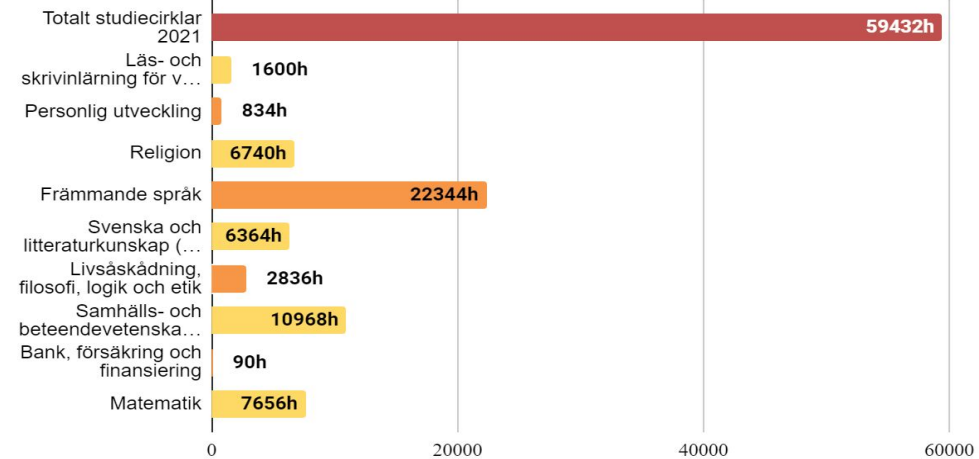

2021 har 28% fler deltagartimmar än 2022 och därmed det högsta totala deltagandet under perioden 2021-2023

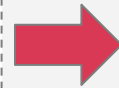
- Under 2021 uppgick ämnesområdet Främmande språk till drygt 37% av de totala deltagartimmarna.
- Ämnesområdet Samhälls- och beteendevetenskap, allmän inriktning uppgick till drygt 18%, Matematik uppgick till drygt 13% av de totala deltagartimmarna följt av Religion som uppgick till drygt 11% av de totala deltagartimmarna för 2021.

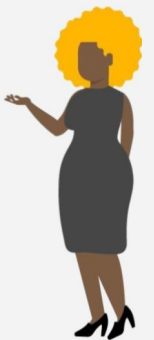
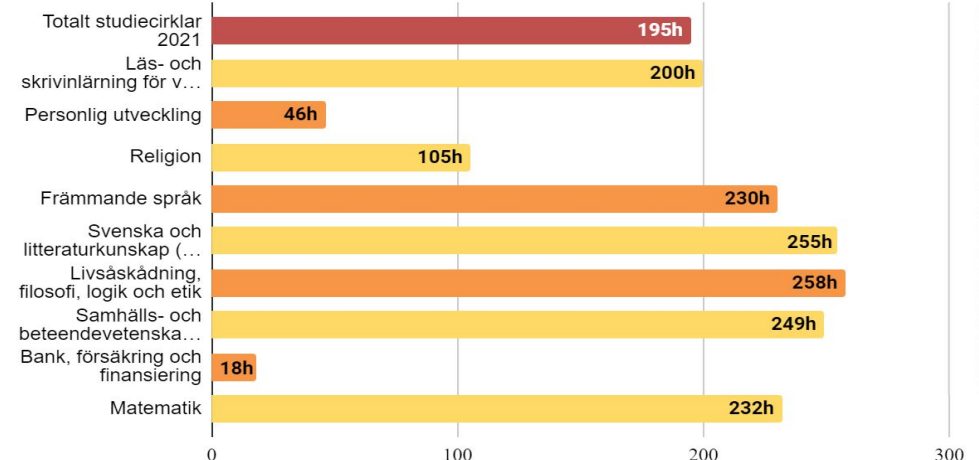
Deltagartimmar 2021

- Under 2021 uppgick det genomsnittliga antalet deltagartimmar per deltagare till 195h.
- Noterbart är att 6 utbildningsinriktningar ligger runt eller över 200h per deltagare under 2021 där ämnesområdena Livsåskådning, filosofi, logik och etik har det högsta antalet deltagartimmar per deltagare på 258h, följt av Svenska och litteraturkunskap på 255h per deltagare.

Deltagartimmar per deltagare 2021

Tack!

[pwc.se](https://www.pwc.se)

Denna rapport har upprättats inom ramen för vårt uppdrag att tillhandahålla rådgivning avseende utredning av Ibn Rushd Mitt:s verksamhet i Västmanlands län enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av uppdragsavtal undertecknat 2024-02-16. Rapporten är endast upprättad för vår uppdragsgivares räkning, Västerås stad (organisationsnummer 212000-2080) och Region Västmanland (organisationsnummer 232100-0172). Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (organisationsnummer 556029-6740)/ PricewaterhouseCoopers AB tar inte något som helst ansvar gentemot någon annan än uppdragsgivaren som väljer att förlita sig på eller att agera utifrån innehållet i denna rapport. Inte heller tas något ansvar för att rapporten används för andra syften än för dem som förelegat vid uppdragets utförande.

© 2024 PricewaterhouseCoopers i Sverige AB. Att mångfaldiga innehållet helt eller delvis är förbjudet enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande genom tryckning, kopiering etc.